

REPORTATGE

Els dies d'Ernest Hemingway a Tortosa

La ruta 'Hemingway a Tortosa', de l'empresa de guiatsges Terra Enllà, és l'única de Catalunya dedicada a l'escriptor nord-americà i realitza un recorregut per la societat tortosina dels anys 30



Diferents imatges d'alguns espais per on transcorre la ruta. / M.P.



TORTOSA. Maria Parés

Qui hagués sentit parlar o hagués llegit algun llibre d'Ernest Hemingway haurà intuït la seva fama de faldiller, home i capador. Com en moltes figures literàries, el mate de vegades supera la pensada i els motius es dilueixen entre els delirants episodis que ens porten, irracionalment, un caràcter. Però Hemingway, probablement, era el de la unes línies subscrit: Un personatge nadià, però sense tortosina, un fallenc i un alcohòlic o un ferriador que es va casar quatre vegades i, lamentat i adolorit per unes cremades provocades per un accident d'avió que quasi el va matar, va decidir trobar-se la vida amb una escopeta. Com molts dels més grans escriptors del segle XX, podem llegir tots els seus llibres i admirar-los, però fer un café amb el podria no resultar ni tan inspirador ni tan agradable com podríem imaginar.

Hemingway va ser home de món, enamorat dels Sant Ferrnics de Pomplona, de la llum i la festa de París i molt protagonista d'una vida profundament marcada pel seu context històric. Al llarg Kansas City Stage la vida i

va quedar petita i va decidir embarcar-se a la Gran Folla per anar a la Primera Guerra Mundial. Un problema a l'hospital no va portar-lo al front, sinó a condicionar ambulàncies. Va quedar ferit quan anava a portar ancoleta i trènc a les unitats amb bicicleta i a l'hospital va enamorar-se profundament de la seua infermera, història que plasma en *Un soldat a les ordres*. El seu simple vitalisme també el va portar a Tortosa durant la Guerra Civil, conflicte que inspiraria el seu llibre *Per què toquen les campanes*. Les crítiques periodístiques que allà hi va fer (computades per festes ideològiques i la censura republicana) són una de les bases de la ruta Hemingway a Tortosa que ofereix l'empresa de guiatsges Terra Enllà, l'única ruta a Catalunya dedicada a l'escriptor.

Si bé es coneixen molts aspectes biogràfics i professionals de l'escriptor en el decurs de la ruta, aquesta es desenvolupa alternant-se en un paisatge històric per la Tortosa dels anys 30, la societat que Hemingway va poder veure a la capital de les Terres de l'Ebre. Arriba al refugi antaeri número 4, abans d'anar de famic cinema Femina, construït expressament per

QUI SÓN

Terra Enllà és un projecte de rutes guiades, orientat a posar en valor el paisatge de la Batalla de l'Ebre i, per extensió, de la Guerra Civil a les Terres de l'Ebre, un recurs únic a Catalunya. Andreu Caralt, periodista especialitzat en la Batalla de l'Ebre i autor del diari digital *Diez de Guerra* (www.diezoaguerra.com), i Maite Hernández, antropòloga i educadora experta en drets humans, són els encarregats de dur-lo a terme. El recorregut pels espais històrics també s'ajunta en moltes rutes amb propostes vinculades de la Terra Alta i tasques gastronòmiques. Més rutes i informació, a tomaenlla.com.

protegir els civils de l'aviació durant la Guerra Civil.

Els responsables de Terra Enllà, Andreu Caralt i Maite Hernández, alternen la informació amb fragments de la biografia d'Anthony Burgess i de les crítiques bèl·liques de Hemingway, així com amb el suport audiovisual amb tauletes amb el documental *The Spanish Earth*, del mateix Hemingway,

o *Three Spanish Towns*, on es veuen les destrosses de la Guerra on avui hi ha la plaça d'Alfons XII a Tortosa.

No es tracta, però, d'una ruta literària. Té més d'històrica i social que no pas d'impressionista en l'obra de l'autor i aquest resulta un dels punts forts de la proposta de Terra Enllà, ja que pot ser enriquidora per a qualsevol tipus de públic. La seva transversalitat recorre espais de la Tortosa del moment com la florentina Wladich, originària del segle XIX, la casa Bau, erigida el 1912 i confiscada per la UGT durant la Guerra Civil; l'Hotel Siboni, on menjava la burgesia de l'època; el mercat municipal, amb algunes parades que ja existien llavors; i el pont del ferrocarril, on es poden veure encara avui en dia els forats de metralla fets pels 'carrats' (avions de combat). Hemingway va crear aquest mateix riu diverses vegades i va escriure la crítica sobre el 15 d'abril del 1938, moment en que va ser destruït l'actual pont de l'Estat, i dos dies després, els republicans van desmantellar el de la Cinta i el del ferrocarril i Tortosa va quedar dividida en dos bàndols amb el riu com a front de guerra; un riu que, amb parades de Hemingway, tenia color de carn.

OPINIÓ



Oscar Meseguer
Periodista

A propòsit de l'abadejo

Les jornades gastronòmiques de l'Abadejo van oferir, un any més, durant gairebé dos setmanes, tapes amb el bacallà com a element estrella, amb la participació d'una vintena de restaurants de Tortosa i la col·laboració de l'Ajuntament. És una iniciativa agrada i agrada de la qual descomencem el botany; probablement, és excel·lent perquè, de fet, molt gent en parla molt bé. Però, segons vaig comprovar, encara hi margo per trencar l'escassa efervescència turística de Tortosa en moments puntuals en què altres municipis bullen. Divendres Sant, just el dia per excel·lència en que l'abadejo té més sentit simbòlic, dos famílies vam decidir anar a Tortosa i dinar fent una ruta de tapes d'abadejo. Dels set establiments de la zona centre a què ens vam adreçar, en vam trobar sis de tancats. Si que vam poder fer una tapa al Cristall, a la vora del riu, i vam acabar fent un entrepà en un altre lloc, al marge de l'oferta de les jornades, per alimentar el nostre petit fricàs; que ho és també, una mica, el de la ciutat que busca i impulsa fórmules per enfortir el seu atractiu turístic, però que encara manté com a irrenunciables rutines socials o culturals com ara no obrir en Divendres Sant. La ciutat, el seu nucli històric, estaven deserts. Els establiments no obren per que no hi ha turistes o els turistes potencials no hi van perquè no hi ha activitat? És un bon tema de debat.

La imatge

L'àrea de Serveis fa una acció de poda als arbres del carrer de Rosselló per garantir la seguretat ciutadana

L'Àrea de Manteniment i Serveis de l'Ajuntament de Tortosa ha fet una actuació de millora a la frama d'arbres del parc municipal Teodor González que limita amb el carrer de Rosselló. Diversos pins i eucaliptus de grans dimensions omulen el vial amb risc de caure i provocar col·lisions amb vehicles. Operaris de la brigada municipal, amb una graa especial, han aïllat tota la frama d'arbres i han alliberat una part important de vegetació en alçada.

